

บทที่3 ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษางานวิจัยเรื่องการเปิดรับข้อมูลข่าวสาร ความรู้และทัศนคติ ของวัยรุ่นในเขต กรุงเทพมหานคร ที่มีต่อมูลนิธิปวีณา หงสกุล เพื่อเด็กและสตรี เป็นการวิจัยคุณภาพโดยใช้คำถาม ลึกโดยสัมภาษณ์คุณปวีณา หงสกุล ประธานมูลนิธิปวีณา และนอกจากนี้ยังใช้การวิจัยเชิง ปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งมีแนวทางการศึกษาในลักษณะการวิจัยเชิงสำรวจ(Survey Research) โดยให้แบบสอบถาม (Questionnaire)แบบวัดครั้งเดียว (One Shot Description Survey) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้ตอบเอง(Self-administered Questionnaire) ซึ่งไม่สามารถกำหนดจำนวนได้ (จำนวนอนันต์) เพื่อศึกษาถึง ความรู้และทัศนคติ และการเปิดรับข่าวสาร ของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับ การช่วยเหลือเด็กและสตรีของมูลนิธิปวีณา รวมถึงความแตกต่างระดับความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับ เพศศึกษาในวัยรุ่นชายหญิงที่มีอายุแตกต่างกัน

1.การวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ศึกษาวิจัย ได้แก่ นักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและต้นปลาย 1-6และ นักศึกษามหาวิทยาลัย ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เขต กรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน โดยเลือกสุ่มเลือกจากโรงเรียนมัธยมศึกษาจำนวน 338,638 คน (ข้อมูลจากกลุ่มนโยบายและแผนการศึกษาสำนักงานยุทธศาสตร์การศึกษา สำนักงานการศึกษา เขต กรุงเทพมหานครพ.ศ.2552)และมหาวิทยาลัยของทั้งภาครัฐและเอกชนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 1,023,642 คน* จาก(ข้อมูล ณ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2550) แบ่งได้ ดังนี้

การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Samples) จากจำนวนประชากร 400 คน ผู้วิจัยใช้วิธีเปิดตารางของ Taro Yamane (Taro Yamane, 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% กำหนดความผิดพลาดไม่เกิน 5% จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่สามารถยอมรับผลการวิจัยได้ คือ ไม่น้อยกว่า 400 คน ดังนั้นในการศึกษาวิจัยเรื่อง “การเปิดรับข้อมูลข่าวสาร ความรู้ ทักษะคติ ของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อมูลนิธิปวีณา หงสกุล เพื่อเด็กและสตรี จะใช้กลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลจำนวน 400 คน

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

ในการคัดเลือกโรงเรียน มัธยมและมหาวิทยาลัยภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อให้ครอบคลุมตัวอย่าง จะใช้หลักเกณฑ์ในการคัดเลือก ดังนี้คือ

1. จำแนกโรงเรียนมัธยมและมหาวิทยาลัยที่อยู่ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวง ศึกษาธิการ และโรงเรียนและมหาวิทยาลัยของเอกชน
2. เลือกโรงเรียนมัธยมและมหาวิทยาลัย โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ได้เลือกโรงเรียน และมหาวิทยาลัยออกเป็น 4 แห่ง
 - มหาวิทยาลัยของรัฐจำนวน 1 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์ รังสิต
 - มหาวิทยาลัยเอกชนจำนวน 1 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
 - โรงเรียนมัธยมของรัฐจำนวน 1 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนหอวัง
 - โรงเรียนมัธยมเอกชนจำนวน 1 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนทิวไผ่งาม
3. จากจำนวนโรงเรียนและมหาวิทยาลัยที่ได้ เลือกจำนวนนักเรียน จากแต่ละแห่งโดยแบ่งตามสถาบันศึกษาแบ่งเป็นโรงเรียน ร้อยละ 30 ซึ่งเป็นจำนวน 125คน มหาวิทยาลัย ร้อยละ 70 ซึ่งเป็นจำนวน 275 คน
4. ในจำนวนนักเรียนนักศึกษาที่ได้ เลือกจำนวนนักเรียน นักศึกษาตามสัดส่วนของประชากร โดยแบ่งเป็นนักเรียน นักเรียนทั้งหมด กล่าวคือ เพศชายร้อยละ 15 และเพศหญิง ร้อยละ 85 จึงได้กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชายจำนวน 61 คน และเพศหญิงจำนวน 339 คน
5. จากนั้นใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มนักเรียน ครบจำนวน 400 คน

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ

เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึกโดยได้เลือกดังนี้

1. สัมภาษณ์คุณปวีณา หงสกุล ซึ่งเป็นผู้ก่อตั้งมูลนิธิว่า มีความประสงค์เพื่อช่วยเหลือเด็กและสตรีในสังคมสังคม อย่างไร

2. สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ของมูลนิธิ 1 คนเพื่อทราบถึงการช่วยเหลือเด็กและสตรีที่ถูกทำร้ายหรือละเมิดทางร่างกายและจิตใจ และการทำงานต่างๆของมูลนิธิ โดยใช้คำถามดังต่อไปนี้

- 1.แรงบันดาลใจที่จะเข้ามาช่วยเหลือเด็กและสตรีในสังคม
- 2.แรงจูงใจในการก่อตั้งมูลนิธิ
- 3.งานหรือหน้าที่หลักของมูลนิธิปวีณา คือ อะไร และครอบคลุมเรื่องใดบ้าง
- 4.บุคคลใดบ้างที่สามารถเข้ามาร้องขอความช่วยเหลือจากมูลนิธิปวีณา
- 5.และมูลนิธิปวีณาให้ความช่วยเหลือในเรื่องใดบ้าง(กรุณายกตัวอย่างประกอบ)
- 6.ปัญหาในสังคมที่พบมากสุดในปัจจุบันคืออะไร (แบ่งเป็นปัญหาเด็กและสตรี) และคิดว่าสาเหตุของปัญหาเหล่านั้นคืออะไร
- 7.คิดว่าจะมีวิธีการแก้ปัญหาเหล่านั้นได้อย่างไร
- 8.มูลนิธิมีการประชาสัมพันธ์หรือไม่

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ในขอบเขตการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาตัวแปรต่างๆ ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1: ลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกันมีความรู้ต่อการช่วยเหลือเด็กและสตรีมูลนิธิปวีณาต่างกัน

ตัวแปรอิสระ คือ ลักษณะทางประชากรของวัยรุ่น

ตัวแปรตาม คือ ความรู้ของวัยรุ่นต่อการช่วยเหลือเด็กและสตรีของ

มูลนิธิปวีณา

สมมติฐานข้อที่ 2: ลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกันมีทัศนคติต่อการช่วยเหลือเด็กและสตรี
มูลนิธิปวีณาต่างกัน

ตัวแปรอิสระ คือ ลักษณะทางประชากรของวัยรุ่น

ตัวแปรตาม คือ ทัศนคติของวัยรุ่นต่อการช่วยเหลือเด็กและสตรีของ
มูลนิธิปวีณา

สมมติฐานข้อที่ 3: การเปิดรับข่าวสารกับความรู้ของวัยรุ่นเกี่ยวกับการช่วยเหลือเด็กและสตรีของ
มูลนิธิปวีณามีความสัมพันธ์กัน

แปรอิสระ คือ การเปิดรับข่าวสารของวัยรุ่นต่อการช่วยเหลือเด็กและสตรีของ

มูลนิธิปวีณา

ตัวแปรตาม คือ ความรู้เกี่ยวกับการช่วยเหลือเด็กและสตรีของมูลนิธิปวีณาของวัยรุ่น

สมมติฐานข้อที่ 4: การเปิดรับข่าวสารกับทัศนคติของวัยรุ่นต่อการช่วยเหลือเด็กและสตรีของ
มูลนิธิ ปวีณามีความสัมพันธ์กัน

ตัวแปรอิสระ คือ การเปิดรับข่าวสารของวัยรุ่นต่อการช่วยเหลือเด็กและสตรีของ

มูลนิธิปวีณา

ตัวแปรตาม คือ ทัศนคติต่อการช่วยเหลือเด็กและสตรีของมูลนิธิปวีณาของวัยรุ่น

สมมติฐานข้อที่ 5: ความรู้กับทัศนคติของวัยรุ่นต่อการช่วยเหลือเด็กและสตรีของมูลนิธิ ปวีณามี
ความสัมพันธ์กัน

แปรอิสระ คือ ความรู้ของวัยรุ่นต่อช่วยเหลือเด็กและสตรีของมูลนิธิปวีณา

ตัวแปรตาม คือ ทัศนคติต่อการช่วยเหลือเด็กและสตรีของมูลนิธิปวีณาของวัยรุ่น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ใช้แบบสอบถามโดยผู้วิจัยได้ค้นคว้า ศึกษาข้อมูลจากแนวคิด และงานวิจัยที่ใกล้เคียงกับของผู้วิจัย จากนั้นจึงสร้างแบบสอบถามขึ้น ซึ่งแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนี้เป็นแบบสอบถามที่ใช้คำถามปลายปิด (Close-Ended Questionnaire) เป็นแบบสัมภาษณ์ (Questionnaire) ซึ่งแบ่งโครงสร้างของเนื้อหา เพื่อรวบรวมข้อมูลออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทางด้านลักษณะทางประชากร และสังคม ของกลุ่มตัวอย่าง

คำถามส่วนนี้จะเป็คำถามปลายเปิดและปลายปิด เพื่อเก็บข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามลักษณะประชากร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามถึงการเปิดรับข่าวสารต่างๆต่อการช่วยเหลือเด็กและสตรีของมูลนิธิปริวิตา จากกสื่อต่างๆของกลุ่มตัวอย่าง

คำถามส่วนนี้จะเป็คำถามปลายเปิดและปลายปิด เพื่อเก็บข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามลักษณะประชากร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ความถี่หรือการรับข้อมูลหรือข่าวสารต่างๆต่อการช่วยเหลือเด็กและสตรีของมูลนิธิปริวิตา จากสื่อมวลชน สื่อบุคคลหรือสื่อเฉพาะกิจ ทั้งโดยทางตรงหรือทางอ้อม ตามความรู้สึกของวัยรุ่น โดย แบ่งออกเป็น 5 ระดับคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และไม่เคยได้รับ

ในการวัดการเปิดรับสื่อของกลุ่มตัวอย่างนี้ จะเป็นการวัดที่ประเมินถึงความถี่ในการเปิดรับสื่อ รวมถึงการประเมิน ข่าวสารต่างๆที่เกี่ยวกับช่วยเหลือเด็กและสตรีของมูลนิธิปริวิตาที่เผยแพร่ออกสู่สาธารณชน

ส่วนที่ 3เป็นคำถามเกี่ยวกับความรู้สึกของกลุ่มตัวอย่าง

ในการวัดนี้ จะวัดความรู้และทัศนคติต่อ การช่วยเหลือเด็กและสตรีของมูลนิธิปริวิตาในด้านความรู้สึก ความพึงพอใจในการเปิดรับข้อมูล โดยใช้คำถามปลายปิดเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale)

ส่วนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง

ในการวัดนี้ จะวัดทัศนคติที่มีต่อ การช่วยเหลือเด็กและสตรีของมูลนิธิปวีณาในด้าน ความรู้สึก ความพึงพอใจในการเปิดรับข้อมูล โดยใช้คำถามปลายปิดเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale)

การตรวจสอบเครื่องมือ

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาตรวจสอบหาความเที่ยง(Validity)และความตรง (Reliability) ของแบบสอบถาม นำแบบสอบถามที่ได้เรียบเรียงแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นผู้ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ (Wording) เพื่อขอคำแนะนำ สำหรับปรับแก้แบบสอบถามให้ถูกต้องและเหมาะสมสำหรับการนำไปเก็บข้อมูลจริง

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับแก้แล้วไปดำเนินการหาความเชื่อถือได้ (Reliability) โดยนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 คน เพื่อนำข้อมูลกลับมาหาความน่าเชื่อถือได้
2. การทดสอบหาความน่าเชื่อถือของเครื่องมือในส่วนของประสิทธิผลจากการสื่อสาร โดยวิธีการหาค่าความเที่ยงตรงตามแบบ Alpha Coefficient ของ Cronbach สำหรับแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ให้มีค่าตามมาตรฐาน

การทดสอบเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้สร้างขึ้น ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาถึงความเที่ยงตรง ตามเนื้อหา (Content Validity) ความเหมาะสมของภาษา (Wording) และนำมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา ให้มีความเหมาะสมก่อนทำการศึกษา และเก็บข้อมูลจริงต่อไป
2. จากนั้นผู้วิจัยได้เลือกวิธีการทดสอบเครื่องมือ โดยนำแบบสอบถามที่จะใช้ในการศึกษาไปทำการทดลองใช้ (Pre-test) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด ก่อน เพื่อที่จะได้ทดสอบคำถามในแต่ละข้อ แต่ละตอนในแบบสอบถามว่าจะสามารถสื่อความหมายได้ตรงตามที่ต้องการหรือไม่ รูปแบบคำถามจะมีความเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง

ที่ได้กำหนดไว้ในการศึกษาครั้งนี้หรือไม่ และนำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบคุณภาพในด้านความสม่ำเสมอ (Consistency) และความคงที่ (Stability) ของข้อมูล โดยการหาค่า Cronbach's Alpha Coefficient เพื่อหาระดับความเที่ยงของแบบสอบถาม

3. ผู้วิจัยนำเครื่องมือมาทดสอบหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดย

1) ในส่วนของความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการช่วยเหลือเด็กและสตรีของมูลนิธิปวีณา ผู้วิจัยคำนวณโดยใช้สูตรของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson's Method) สำหรับการทดสอบที่มีการให้คะแนนแต่ละข้อเป็นแบบ 0, 1 (วิเชียร เกตุสิงห์, 2543)

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดความรู้ความเข้าใจ = 0.256 เนื่องจากแบบวัดฉบับนี้มีค่าความเชื่อมั่นต่ำมาก จึงได้ปรับปรุงคำถามใหม่ ก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูลจริง และเมื่อคำนวณค่าความเชื่อมั่นจากข้อมูลจริง ได้ค่าความเชื่อมั่น = 0.727

2) ในส่วนของทัศนคติต่อการช่วยเหลือเด็กและสตรีของมูลนิธิปวีณา ผู้วิจัยคำนวณโดยใช้สูตร Alpha Coefficient ของ Cronbach ซึ่งใช้สำหรับแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) (วิเชียร เกตุสิงห์, 2543) ค่าความเชื่อมั่นแบบวัดทัศนคติ = 0.822

3) ในส่วนของการมีส่วนร่วม ผู้วิจัยคำนวณโดยใช้สูตร Alpha Coefficient ของ Cronbach (วิเชียร เกตุสิงห์, 2543) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดการมีส่วนร่วม = 0.922

4. สำหรับในส่วนของคำถามปลายเปิดนั้น ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบภาษากับการสื่อความหมาย ทั้งนี้ เพื่อที่จะได้ข้อมูลได้ตรงตามวัตถุประสงค์

เกณฑ์การให้คะแนน

จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยจะกำหนดมาตรฐานหรือเกณฑ์ในการให้คะแนนตัวแปร ดังนี้

1. การเปิดรับข้อมูลข่าวสารต่อการช่วยเหลือเด็กและสตรีของมูลนิธิปวีณาจากสื่อมวลชน

ความบ่อยครั้ง

การเปิดโทรทัศน์

บ่อยมาก (มากกว่า 1 ครั้ง ต่อสัปดาห์)	5 คะแนน
บ่อย (1 ครั้ง / สัปดาห์)	4 คะแนน
พอสมควร (2 – 3 ครั้ง / เดือน)	3 คะแนน
นาน ๆ ครั้ง (เดือนละครั้ง หรือบ่อยน้อยกว่านั้น)	2 คะแนน

ไม่เคย	1 คะแนน
การเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์	
บ่อยมาก (มากกว่า 1 ครั้ง ต่อสัปดาห์)	5 คะแนน
บ่อย (1 ครั้ง / สัปดาห์)	4 คะแนน
พอสมควร (2 – 3 ครั้ง / เดือน)	3 คะแนน
นาน ๆ ครั้ง (เดือนละครั้ง หรือบ่อยน้อยกว่านั้น)	2 คะแนน
ไม่เคย	1 คะแนน
การเปิดรับสื่อวิทยุ	
บ่อยมาก (มากกว่า 1 ครั้ง ต่อสัปดาห์)	5 คะแนน
บ่อย (1 ครั้ง / สัปดาห์)	4 คะแนน
พอสมควร (2 – 3 ครั้ง / เดือน)	3 คะแนน
นาน ๆ ครั้ง (เดือนละครั้ง หรือบ่อยน้อยกว่านั้น)	2 คะแนน
ไม่เคย	1 คะแนน
การเปิดรับสื่ออินเทอร์เน็ต	
บ่อยมาก (มากกว่า 1 ครั้ง ต่อสัปดาห์)	5 คะแนน
บ่อย (1 ครั้ง / สัปดาห์)	4 คะแนน
พอสมควร (2 – 3 ครั้ง / เดือน)	3 คะแนน
นาน ๆ ครั้ง (เดือนละครั้ง หรือบ่อยน้อยกว่านั้น)	2 คะแนน
ไม่เคย	1 คะแนน

2. ความรู้ต่อการช่วยเหลือเด็กและสตรีของมูลนิธิปวีณาในการวัดตัวแปรความรู้เกี่ยวกับการช่วยเหลือเด็กและสตรีของมูลนิธิปวีณา

ตอบถูก (รู้)	1	คะแนน
ตอบผิด (ไม่รู้)	0	คะแนน

และจากแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับ จำนวน 10 ข้อ จะนำคะแนนที่ได้มาจัดระดับความรู้เป็น 3 ระดับ

มีความรู้มาก	7 – 10	คะแนน
มีความรู้ปานกลาง	4 – 6	คะแนน
มีความรู้น้อย	0 – 3	คะแนน

3. ทักษะคิดต่อการช่วยเหลือเด็กและสตรีของมูลนิธิปวีณา

4. ทศนคติต่อการช่วยเหลือเด็กและสตรีของมูลนิธิปิวิตา จะเป็นการวัดความคิดเห็น โดยจะแบ่งระดับของความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	คะแนน
เห็นด้วย	4	คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	คะแนน

และจากการให้คะแนนทศนคติดังกล่าว ถ้าเป็นข้อความเชิงลบ (Negative) จะให้คะแนนสลับกับข้อความเชิงบวก (Positive)

- 1) คะแนนระหว่าง 1.00 – 1.49 จะมีทศนคติทางบวก
- 2) คะแนนระหว่าง 1.50 – 2.49 จะมีทศนคติทางลบ
- 3) คะแนนระหว่าง 2.50 – 3.49 จะมีทศนคติเป็นกลาง
- 4) คะแนนระหว่าง 3.50 – 4.49 จะมีทศนคติทางลบบวก
- 5) คะแนนระหว่าง 4.50 – 5.00 จะมีทศนคติทางบวกมาก

ค่าระหว่าง 0.70 ถึง 1.00

มีความสัมพันธ์ในระดับสูง

ค่าระหว่าง 0.30 ถึง 0.69

มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง

ค่าน้อยกว่า 0.29

มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเป็นผู้รวบรวมข้อมูลเอง โดยนำแบบสอบถามไปขอความร่วมมือจากวิทยุรุ่นที่เป็นกลุ่มตัวอย่างอยู่ใน โรงเรียน ให้ช่วยตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง และผู้วิจัยรอรับแบบสอบถามเมื่อผู้ตอบแบบสอบถามตอบเสร็จ